

Brottsofferjourens statistik 2023

**En sammanfattning av
Brottsofferjouren Sverige**

Innehåll

Tusentals fler fick stöd av BOJ under 2023	1
Ärendeökning per polisregion	2
Stödsökande gällande bedrägerier ökade kraftigt 2023.....	2
Om Brottsofferjourens statistik.....	3
Vi finns med under hela processen	3
Stöd hos BOJ 2023	4
Allmänna stödverksamheten	8
Stöd i domstol	12

Tusentals fler fick stöd av BOJ under 2023

Under 2023 fick nästan 7 000 fler personer stöd av Brottsofferjouren än föregående år. Sammanlagt gav våra 60 lokala jourer och vår nationella stöddlinje för brottsoffer, 116 006, stöd till **61 496 personer** i alla Sveriges kommuner och i samband med rättegång vid de flesta domstolar.

Ärendeökningen var en följd av att polisens förmedling av stödsökande till BOJ ökade med hela **31,5%**. När en person gör en polisanmälan ska polisen ge information om möjlighet till stöd och erbjuda stödsökanden att förmedla dennes kontaktuppgifter vidare till den valda stödverksamheten. En anmälan innehåller många olika obligatoriska moment för den som arbetar med att registrera den, varför det varit en utmaning under lång tid att säkerställa att frågan verkligen ställs och personer som önskar det förmedlas vidare till stöd. Under 2022 påbörjade den lokala brottsofferjouren i Lund, BOJ Mellersta Skåne, ett informations- och utbildningsprojekt som riktade sig direkt till anmälansupptagare inom polisen. Efter ett år såg man så positiva resultat att hela organisationen beslutade att expandera projektet nationellt under namnet **Operation: Har du ställt frågan?**

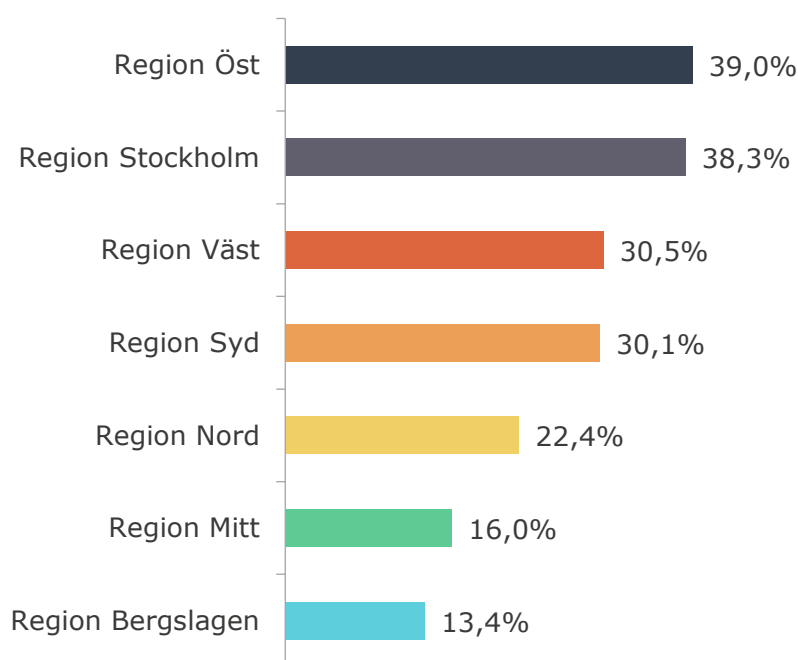
En nationell projektgrupp med deltagare från de 7 polisregionerna och därunder 7 regionala grupper innefattande alla brottsofferjourer inledde under 2023 riktade utbildningsinsatser- och informationskampanjer mot sina PKC (polisens kontaktcenter som tar emot en stor del av anmälningarna på polisens nationella nummer 114 14) och andra anmälansupptagare inom polisen. Projektet visade sig bli mycket lyckat och gav tämligen omedelbart resultat både i formen av en bättre och tätare kontakt mellan polisen och BOJ både lokalt och regionalt - men framför allt i formen av att fler brottsoffer fick frågan om stöd, fler tackade ja och fler förmedlades till BOJ.

Det finns fortfarande stora regionala skillnader vad gäller polisens förmedling av stödsökande. Region Öst och Region Stockholm hade

en ökning av ärendemängden med uppåt 39%, medan brottsofferjourer i Region Bergslagen fick nöja sig med drygt 13%. *Operation: Har du ställt frågan?* kommer att fortsätta med oförminskad kraft under 2024 i syfte att permanenta de goda resultaten och om möjligt nå en jämnare förmedling i hela landet.

Ärendeökning per polisregion

BOJs allmänna stödverksamhet (A) 2023

Stödsökande gällande bedrägerier ökade kraftigt 2023

Under 2023 ökade mängden stödsökande som varit utsatta för **bedrägerier** med över 55% sett över BOJs totala verksamhet och med 61% inom allmänna stödverksamheten. Det är en dramatisk ökning från ett år till ett annat – vi vet av polisens preliminära statistik att också anmälda bedrägeribrott ökat, men troligen inte i samma utsträckning. En större andel av de som drabbas förmedlas alltså till oss nu än tidigare.

Inom gruppen som varit med om bedrägerier förekommer allt från försäkringsbedrägerier till romansbedrägerier, vilket ger ett brett spektrum av olika slags utsatthet. Vi ser att utsattheten är särskilt stor i åldersgruppen 65+.

De som drabbas har ofta förlorat stora summor pengar, ibland hela sin livsbesparing. Många beskriver att de mår mycket dåligt, och bördan av skuld och skam är tung att bära. Ensamheten är stor, och det är inte ovanligt med självmordstankar. Samtidigt visar vår erfarenhet att hopplösheten går att vända. Vi ser att stödet kan göra en betydande skillnad för de som har drabbats. Sorgen, ilskan och

ensamheten går att omvandla till handlingskraft och beslutsamhet. Det är stöd som ger kraft.

Parallellt med ökningen av antalet stödsökande har förbundet utökat sitt arbete med bedrägerifrågan bland annat genom anordnande av seminarier, föreläsningar och andra utbildningsstillfällen internt och externt och genom att ta fram ett särskilt material för lokala brottsofferjourer i syfte att man ska kunna erbjuda bästa möjliga stöd till personer som utsatts. Under hösten har Brottsofferjouren varit drivande i att skapa Nätverket mot bedrägerier. Nätverket består av 10 organisationer som tillsammans ska driva förändringar hos bankerna och politiskt för att förebygga att fler drabbas.

Om Brottsofferjourens statistik

Vi finns med under hela processen

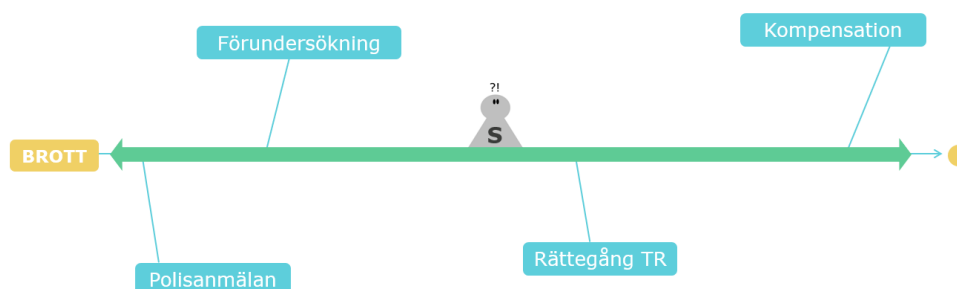
Brottsofferjouren (BOJ) erbjuder stöd till brottsoffer, vittnen och anhöriga oavsett var i processen de befinner sig. Vi registrerar löpande statistik om de kontakter vi har och det arbete vi utför i vårt gemensamma ärendehanteringssystem, där vi bland annat samlar in uppgifter om stödsökandens kön, åldersgrupp, kategori, brottstyp, särskilda omständigheter och geografiska hemvist.

Ärendestatistiken hämtas ur två olika avdelningar inom BOJs ärendehanteringssystem: det första gäller ärenden inom **allmänna stödverksamheten (A)**. Där får vi oftast stödsökandens kontaktuppgifter förmedlade från polisen i samband med en polisanmälan, men stödsökanden kan också kontakta oss på egen hand. Inom allmänna stödverksamheten kan vi ha kontinuerlig kontakt genom hela processen från förundersökning till ersättningsanspråk, eller erbjuda stöd vid ett eller flera tillfällen.

ALLMÄN STÖDVERKSAMHET - A

BOJ kan finnas med varsomhelst under processen

A

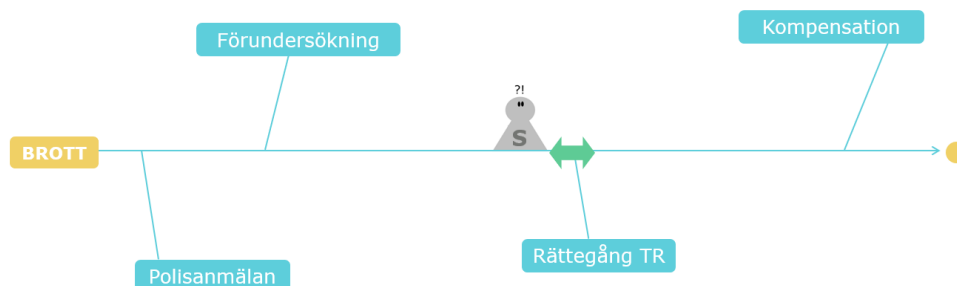
I den andra delen av verksamheten erbjuder vi **stöd i domstol (D)**. BOJs stödjare finns på plats i 51 av 54 domstolar och erbjuder stöd och information till målsägande, vittnen och anhöriga under dagar då huvudförhandling sker. Kontakterna inom denna del av verksamheten är kortare och statistiken som registreras i D-delen av vårt ärendehanteringssystem är därför mindre omfattande än den för

allmänna stödverksamheten (A). Vissa ärenden som är kopplade till kommande rättegång registreras i ärendehanteringsdelen A, eftersom de inkommer tidigt i processen.

STÖD I DOMSTOL - D

BOJ ger stöd i domstol i samband med rättegång

D

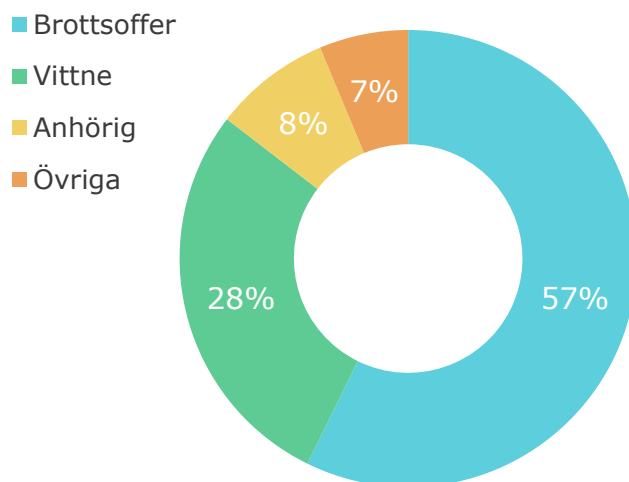

Förbundsorganisationen för BOJ, Brottsofferjouren Sverige, sammanställer varje år statistik antecknad av de lokala jourerna för stöd i domstol och den allmänna stödverksamheten vilket inkluderar ärenden hanterade av vår nationella stödlinje för brottsoffer, vittnen och anhöriga, **116 006**.

Stöd hos BOJ 2023

Under 2023 hade Brottsofferjouren kontakt med sammanlagt **61 496** personer, det vill säga i genomsnitt 5 125 personer per månad, eller 168 per dag. Mängden kontakter/stödinsatser uppgår till över 150 000 vilket inkluderar samtal via telefon, personligt möte, chatt, sms-kontakt och andra åtgärder registrerade i ärendehanteringssystemet. Ungefär 57% av stödsökandena hade kontakt med BOJ inom den allmänna stödverksamheten, 43% hade kontakt inom stöd i domstol.

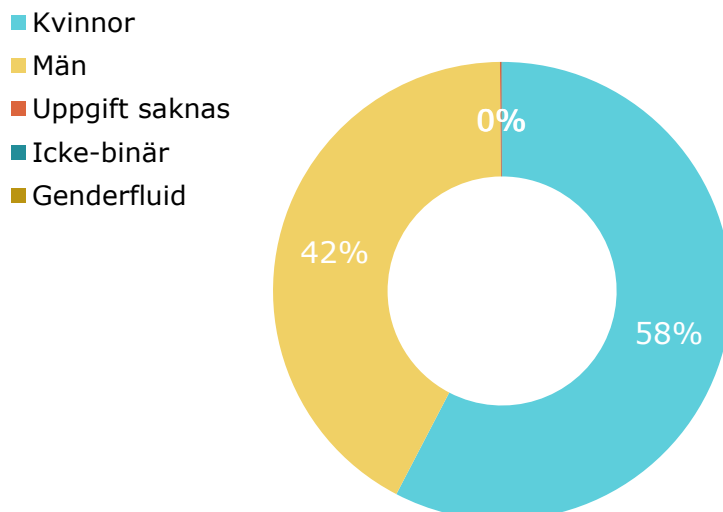
Våra huvudsakliga målgrupper är **brottsoffer, vittnen** och **anhöriga** till dessa. Den största gruppen vi möter är brottsoffer (57%). Gruppen vittnen (28%) möter vi främst inom stödverksamheten i domstol. Sedan 1 juli 2022 har Förundersökningskungörelsen uppdaterats så att polisens informationsplikt gällande tillgång till stöd också gäller vittnen. Information om stöd ska därmed att lämnas till vittnen tidigare i processen, redan under förundersökningen. BOJ har ännu inte sett någon ökning av tidigt stöd till vittnen som en följd av ändringen.

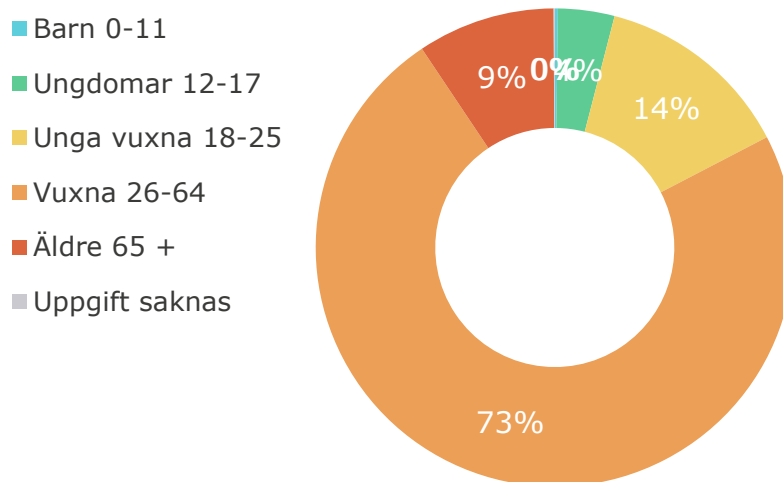
Kön	Brottsoffer	Vittne	Anhörig	Övriga
Kvinnor	21 167	9 179	3 309	1 790
Män	14 009	8 135	1 774	2 041
Icke-binär	13	3	2	2
Genderfluid	3			
Uppgift saknas	25	2	4	38
Totalt	35 217	17 319	5 089	3 871

I gruppen övriga ingår för stödverksamheten i domstol samtal med tilltalade eller personer som fått stöd och information i samband med civilmål, och i allmänna stödet ingår personer med stödbehov men som inte varit med om brott och därför inte hör till målgrupperna, eller där det varit så korta kontakter eller kontakt via e-post eller chatt där det varit omöjligt att göra någon kategorisering.

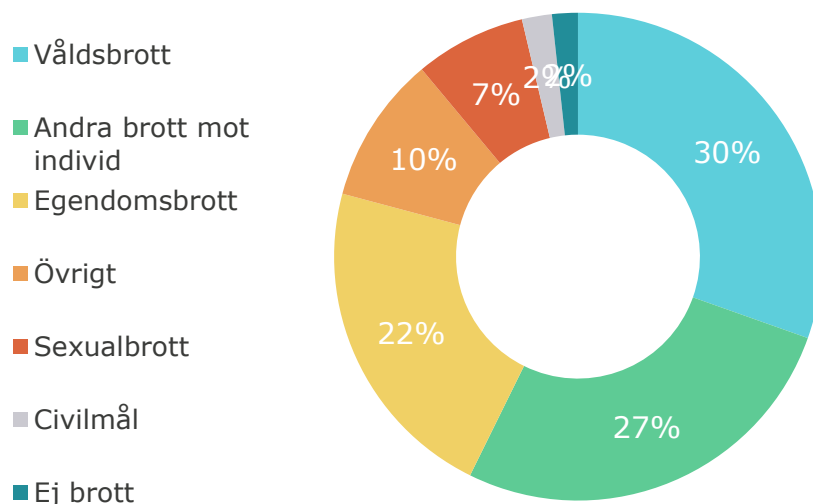
Under 2023 hade vi kontakt med 35 445 kvinnor, 25 445 män, 20 icke-binära och 3 gender fluid. Vi möter flest kvinnor (58%). Inom brottsoffergruppen möter vi en något större andel kvinnor, men inom grupperna vittnen och övriga är könsfördelningen mer jämn.

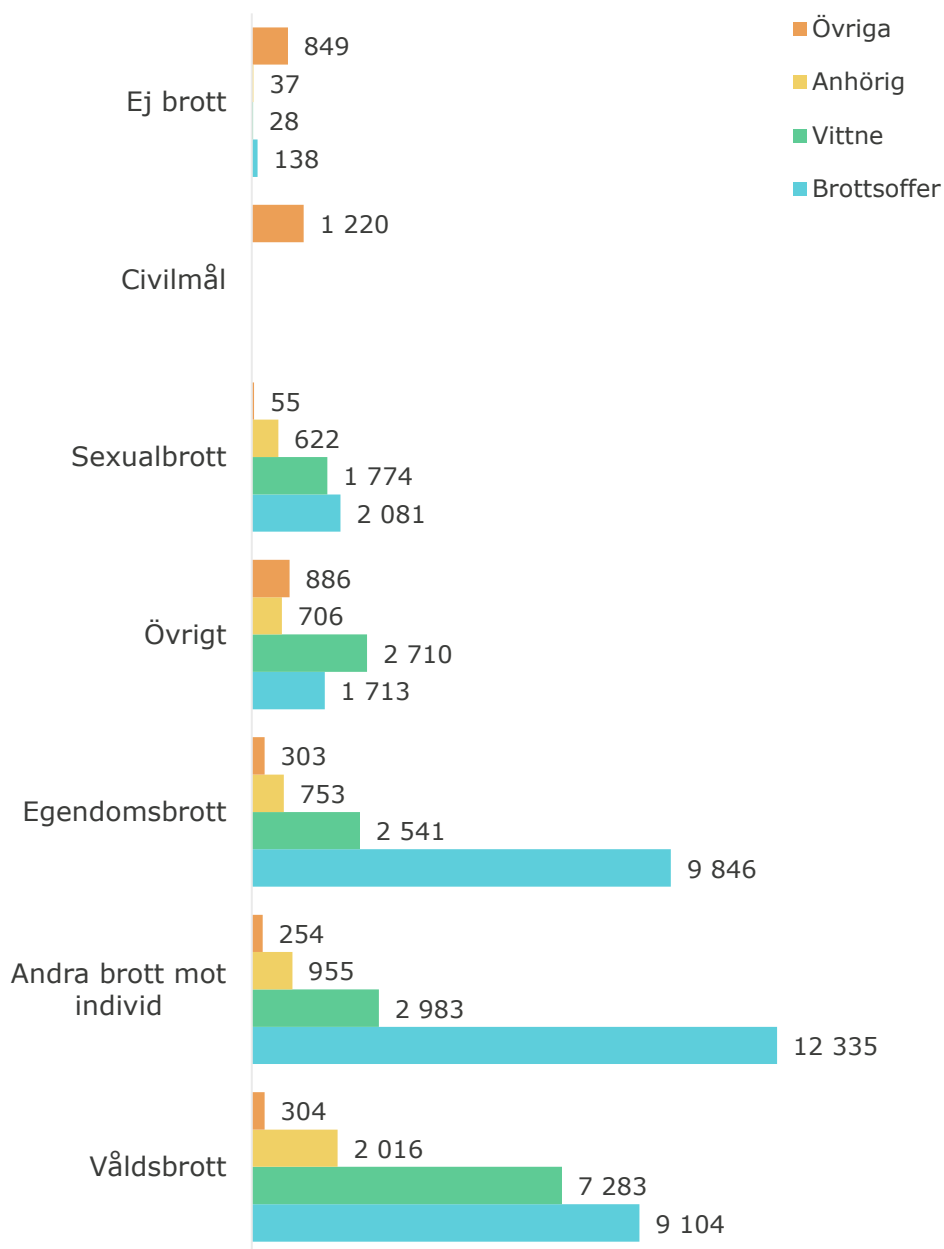

Vad gäller **åldersgrupper** är den största gruppen av naturliga skäl gruppen vuxna (73%), som omfattar det breda åldersspannet 26-64 år. Under 2023 hade vi kontakt med 45 047 vuxna, 8 203 unga vuxna, 5 271 äldre, 2 349 ungdomar och 128 barn.

Ärendena eller målen har alltid en angivelse om vilken **brottskategori** det handlar om. Den största andelen ärenden eller mål gäller våldsbrott (30%), därefter andra brott mot individ (27%), vilket innefattar brott som olaga hot, ofredande, överträdelse av kontaktförbud med mera. Egendomsbrotten (22%) innefattar alla typer av bedrägerier, inbrott och stölder.

BOJ antecknar mer detaljerade **brottstyper** för samtliga ärenden. De vanligaste brotten kopplade till ärenden hos oss gäller misshandel (22%), olaga hot (10%), bedrägeri (10%) ofredande (7,5%) och stöld (5,6%). Dessa fem brottstyper är kopplade till mer än hälften av den totala ärendemängden. Tabell över exakt ärendemängd för varje brottstyp återfinns på nästa sida.

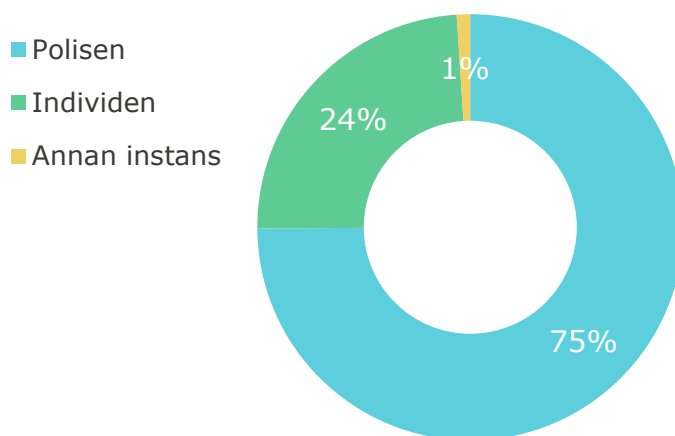
Brottstyp	Antal stödsökande	Andel stödsökande
Allmänfarliga brott	1 402	2,28%
Bedrägeri	6 121	9,95%
Brott mot allmän ordning	643	1,05%
Brott mot familj	296	0,48%
Brott mot speciallagstiftning	2 053	3,34%
Civilmål	1 220	1,98%
Ej brott	1 052	1,71%
Fordonsstöld	204	0,33%
Förfalskning	76	0,12%
Förskingring, mutbrott m.m.	285	0,46%
Förtal, förolämpning	949	1,54%
Grov (kvinno)fridskränkning	1 127	1,83%
Högmålsbrott, spioneri m.m.	2	0,00%
Identitetsstöld	335	0,54%
Inbrott	780	1,27%
Misshandel	13 660	22,21%
Mord, dråp, vållande till annans död	895	1,46%
Mordförsök	916	1,49%
Människohandel/-exploatering	39	0,06%
Människorov, frihetsberövande och tvång	377	0,61%
Ofredande	4 563	7,42%
Olaga förföljelse (stalking)	262	0,43%
Olaga hot	6 266	10,19%
Osann utsaga	162	0,26%
Rån	1 598	2,60%
Skadegörelse	1 128	1,83%
Stöld	3 466	5,64%
Terroristbrott	7	0,01%
Tjänstefel m.m.	352	0,57%
Trafikbrott	2 083	3,39%
Uppgift saknas	875	1,42%
Våldtäkt	2 752	4,48%
Våldtäktsförsök	157	0,26%
Vållande till kroppsskada/sjukdom	511	0,83%
Övergrepp i rättssak	485	0,79%
Överträdelse av kontaktförbud	150	0,24%
Övrig ekonomisk brottslighet	1 459	2,37%
Övriga brott mot frihet och frid	1 165	1,89%
Övriga sexualbrott	1 623	2,64%
Totalt	61 496	100,00%

Allmänna stödverksamheten

Under 2023 hade BOJ kontakt med **35 070** personer inom den allmänna stödverksamheten, varav 1 239 på andra språk än svenska. Inom denna verksamhetsdel finns en mer utvecklad statistik där vi kan anteckna fler uppgifter om våra insatser för de stödsökandena och även precisera mer i detalj uppgifter som ålder och särskilda omständigheter i ärendet.

Ärendena inom allmänna stödverksamheten förmedlas i stor utsträckning direkt från polisen på uppdrag av brottsoffret eller vittnet i samband med anmälan. En ganska stor andel av de ärenden

där individen själv tagit kontakt har inkommit via den nationella telefoncentralen, 116 006, som har öppet alla dagar i veckan.

Inom allmänna stödverksamheten gav vi under 2023 stöd till 22 001 kvinnor (63%) och 12 984 (37%) män. Det vanligaste brottet för båda könen är misshandel och bedrägerier. Inom kategorin sexualbrott ser vi en stor överrepresentation för brottsutsatta kvinnor, liksom inom ärenden som gäller våld i nära relation. 9% av ärendena inom allmänna stödverksamheten är kategoriserade som förhöjd risk - 83% av dessa ärenden gäller kvinnor. Män är överrepresenterade när det gäller grov misshandel, mordförsök och rån.

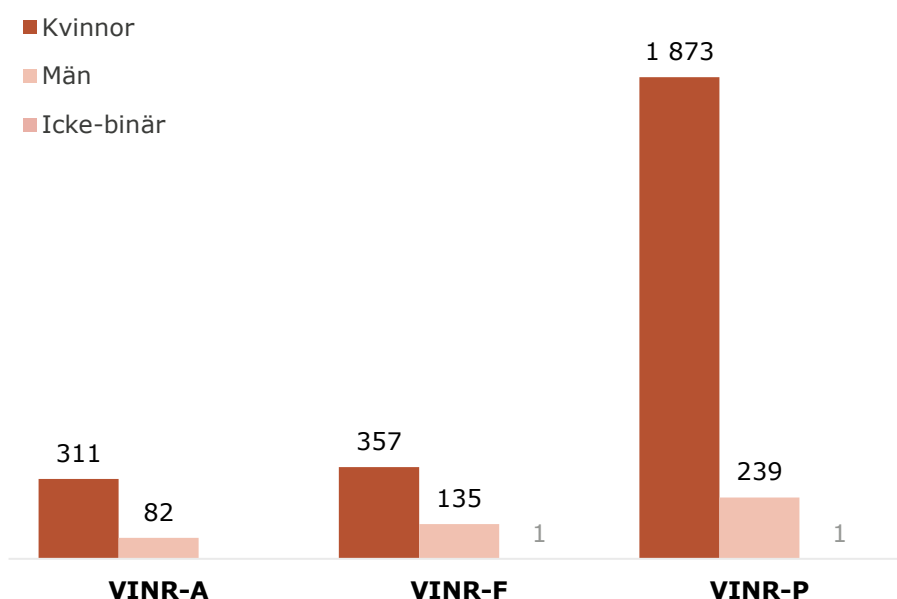
Topp 5 brottstyper	Kvinnor
Misshandel	3 939
Bedrägeri	3 512
Ofredande	2 931
Olaga hot	2 432
Våldtäkt	1 171

Topp 5 brottstyper	Män
Misshandel	2 697
Bedrägeri	1 979
Olaga hot	1 842
Ofredande	1 016
Övrig ekonomisk brottslighet	740

BOJs ärendehanteringssystem gör det möjligt att markera ett ärende med ett eller flera s.k. **särskilda omständigheter**. Den vanligaste omständigheten är våld i nära relation (VINR), där vi också markerar med om förövaren är partner eller fd partner (-P) eller en familjemedlem (-F) eller annan närstående där stödsökanden står i beroendeställning (-A)

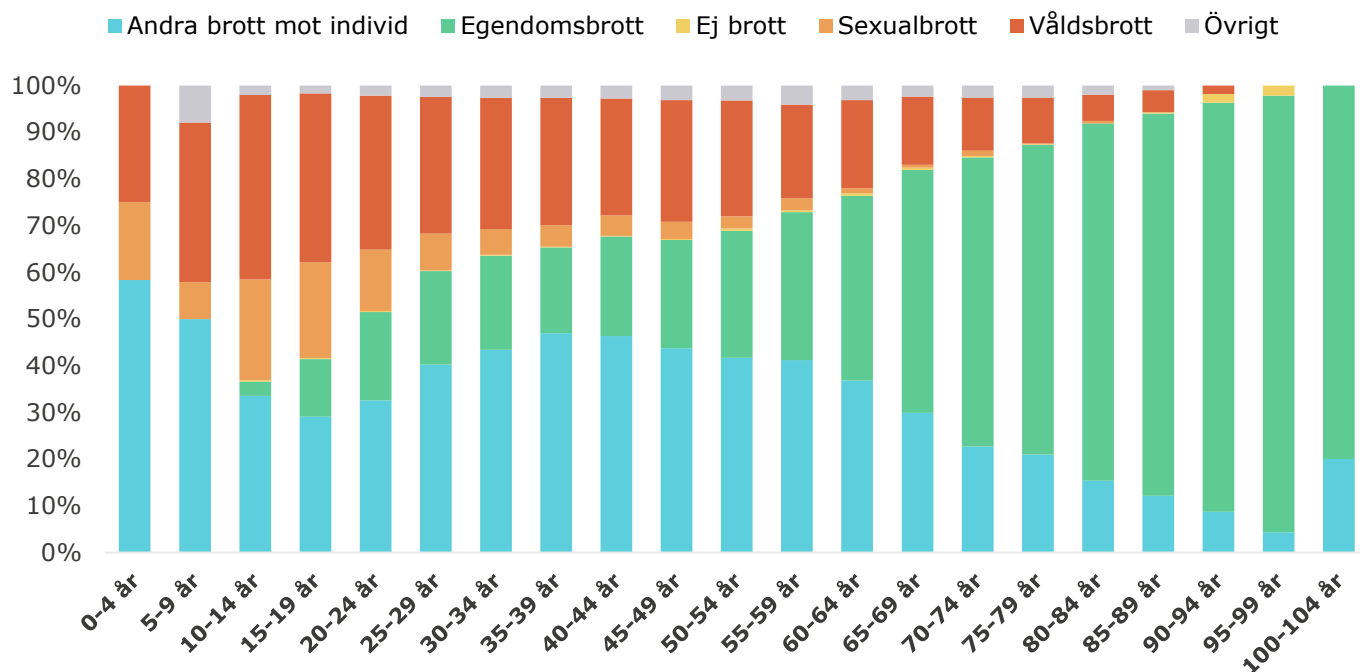
Särskild omständighet	Män	Kvinnor	Genderfluid	Icke-binär	Totalt
Demokratibrott	4	7			11
Gängrelaterat	177	227			404
Hatbrott	50	45	1	5	101
Hedersrelaterat	25	86			111
Internetrelaterat	124	231	1		356
Skolrelaterat	60	126			186
VINR-A	82	311			393
VINR-F	135	357		1	493
VINR-P	239	1 873		1	2 113
Yrkesrelaterat	228	294			522
Totalt	1 124	3 557	2	7	4 690

Könsfördelningen inom gruppen utsatt för våld i nära relation:

För 74% av ärendena inom allmänna stödverksamheten finns anteckning om **exakt ålder**, vilket gör det möjligt att tydligare få en bild över vilken slags ärenden som är vanligast för olika åldersgrupper. I diagrammet på nästa sida framgår att för personer som passerat 60 är det en stor överrepresentation för egendomsbrott, främst bedrägerier. Motsatsvis är det vanligare för unga personer i kontakt med oss att ha varit utsatta för vålds- och sexualbrott.

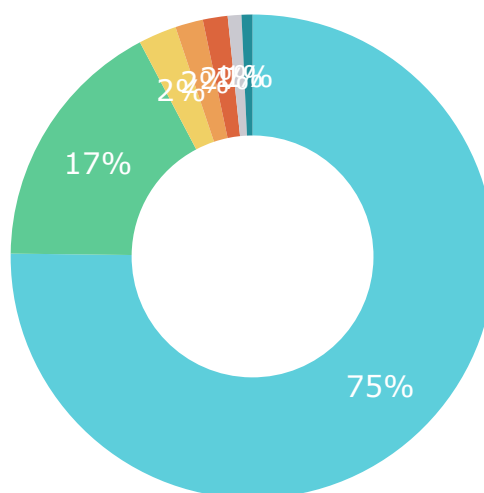
Procentuell andel brottskategorier för olika åldersgrupper inom allmänna stödverksamheten 2023, femårsintervall

Inom allmänna stödverksamheten antecknas löpande vilka kontakter som tagits eller insatser som gjorts för stödsökanden. Under 2023 antecknades **132 849** insatser, dvs i genomsnitt 3,8 per ärende och i genomsnitt 50 minuter nedlagd tid per ärende.

Vanligaste typen av insats var kontakter via telefon eller digital text.

- Kontakt: Telefon
- Kontakt: Digital text
- Åtgärd: Dialog med annan
- TC-notering
- Kontakt: Möte
- Kontakt: Brev
- Åtgärd: Övriga insatser

Stöd i domstol

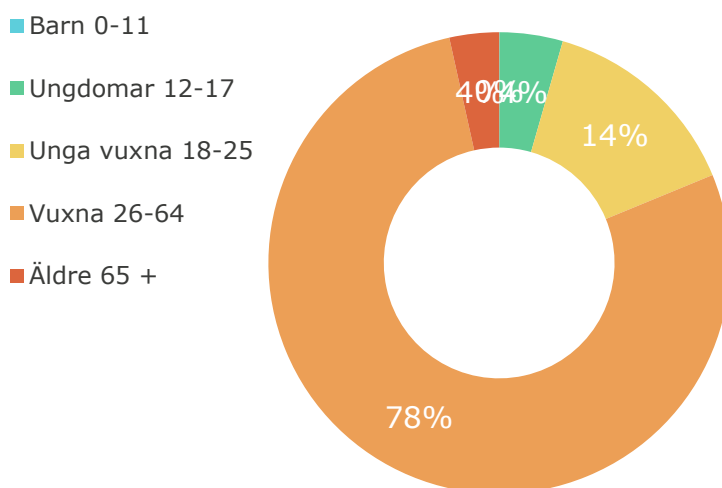
Inom stödverksamheten i domstol var 2023 det första året med fullständig statistikföring i det digitala ärendehanteringssystemet. BOJ gav stöd och information inför kommande rättegång i **14 885 mål** till **27 542 personer**.

Total mängd stödinsatser var **35 066**. De flesta av insatserna är samtal före förhandling, 27 020 kontakter är av det slaget. 5 997 samtal har skett efter förhandling och i 2 049 fall har BOJ deltagit som stöd under själva förhandlingen. Dessa ärenden gäller oftast våldsbrott eller andra brott mot individ.

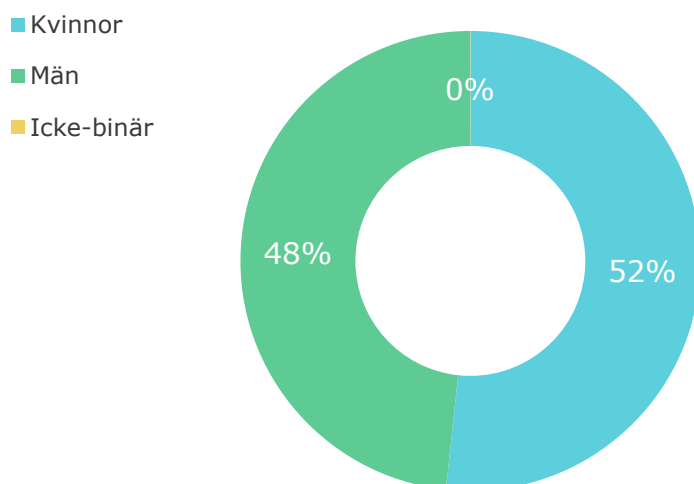
Stöd under förhandling

Brottskategori	Kvinnor	Män	Totalt
Våldsbrott	624	307	931
Andra brott mot individ	278	133	411
Egendomsbrott	159	88	247
Sexualbrott	171	36	207
Övrigt	123	59	182
Civilmål	38	27	65
Ej brott	5	1	6
Totalt	1 398	651	2 049

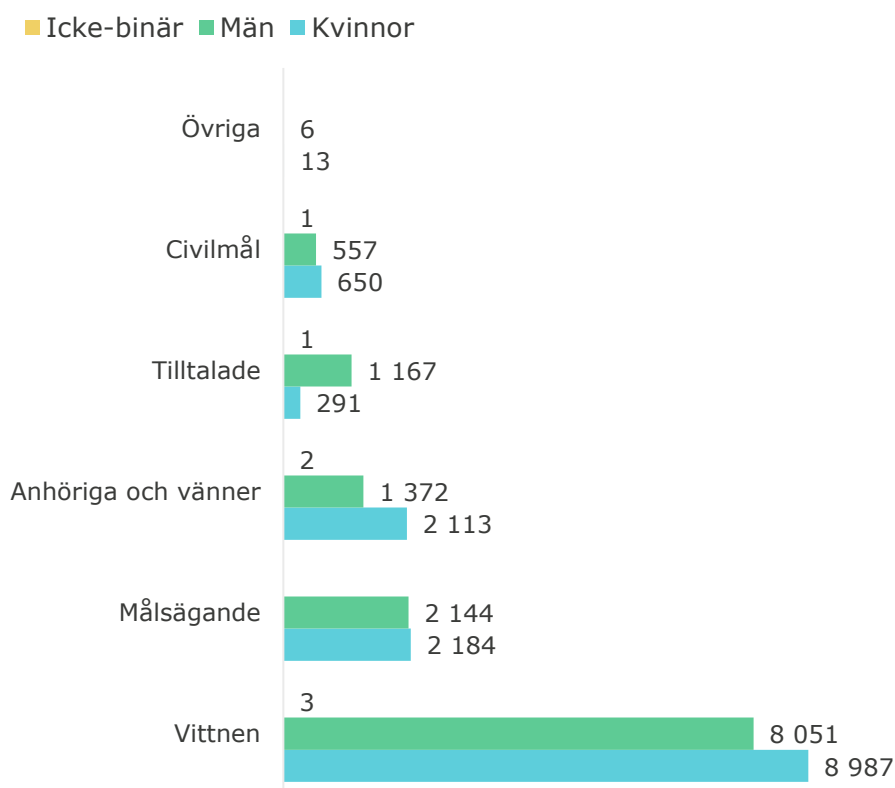
Åldersfördelningen inom denna del av verksamheten är lite annorlunda i jämförelse med allmänna stödverksamheten i det att vi möter en större andel unga vuxna och en mindre andel äldre i domstolen:

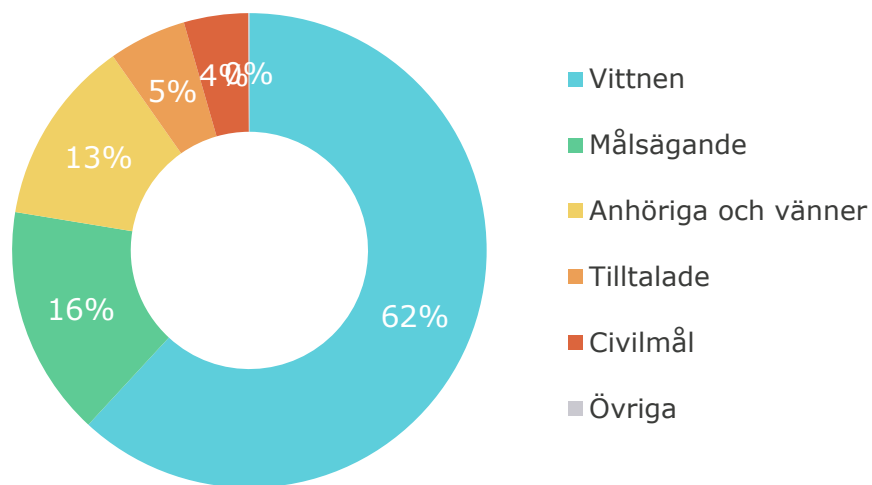
Inom stöd i domstol är könsfördelningen nästan helt jämn mellan män och kvinnor:

Inom denna del av verksamheten möter vi också en del tilltalade och personer som är kallade till civilmål, t.ex familjemål, där vi också ger information innan huvudförhandlingen. Vi kan se att det är en viss skillnad i könsfördelningen om de olika stödsökandekategorierna där vi möter fler kvinnor som är anhöriga eller vänner men fler män som är tilltalade.

Den största gruppen vi möter inom stöd i domstol är vittnen (62%), därefter brottsoffer (16%) och anhöriga (13%).

Mer statistik finns att ta del av på Brottsofferjourens [hemsida](#). Frågor riktas till statistik@boj.se